

РЕШЕНИЕ

№ 5895

гр. София, 21.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в
публично заседание на 22.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **5613** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на П. Р. К. от [населено място] - 1404,[жк], [жилищен адрес] подадена чрез адв. А. И. - САК с адрес за кореспонденция: [населено място] - 1000, [улица], ет. 1, офис 7, срещу Решение № 2153-21-56 от 02.03.2023 г. на Директора на ТП на НОИ /ТП на НОИ/ С. -град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/81 от 04.11.2022г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване /ПО/, с което е отказано отпускането на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

В жалбата се излагат възражения за незаконосъобразност и неправилност на оспорвания административен акт, постановен при нарушение на административнопроизводствените правила и необоснованост. Твърди, че пенсионният орган неправилно е отказал исканата пенсия, тъй като жалбоподателят не отговаря на изискването по чл. 74, ал. 1, т. 3 от КСО за наличие на 3 години осигурителен стаж до датата на инвалидизиране.

В проведеното по делото открито съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован се представлява от адв. И., която поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Претендира се присъждане на разноски по делото за адвокатско възнаграждение.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С. -град, се представлява по делото от упълномощен процесуален представител – юрк. М., която оспорва жалбата, с искане

същата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

със Заявление вх. № 2112-21- 3236/03.10.2022 г. П. Р. К. е направил искане за отпускане на лична пенсия за ИОЗ. От приложеното ЕР на ТЕЛК № 90262/29.08.2022 г. се установява, че органите на медицинската експертиза са му определили - 50% трайно намалена работоспособност /ГНР/, дата на инвалидизиране 04.08.2022 г. и срок на инвалидността три години - до 01.08.2025 г. Към заявлението не са представени документи за осигурителен стаж, като заявителят е декларирал да се ползват данните от Регистъра на осигурените лица /Р./.

След справка в Р. е установено, че за периода от 14.01.2022 г. до 31.08.2022 г. П. Р. К. е бил самоосигуряващо се лице чрез „РЕГАРД КОНСУЛТ“ ЕООД.

По повод образуваното пенсионно производство с писмо изх. № 2112-21-3236#1 от 10.10.2022 г. на дирекция „Пенсии“ е изискана информация от дирекция К. дали са внесени дължимите осигурителни вноски за П. Р. К. за периодите: от 19.06.2018 г. до 30.09.2019 г. като самоосигуряващо се лице чрез „С. Пропърти Мениджмънт“ и от 14.01.2022 г. - 31.08.2022 г., като самоосигуряващо се лице чрез „РЕГАРД КОНСУЛТ“ ЕООД. В отговор, с писмо вх. № 2112-21-3236#2/17.10.2022 г. на дирекция К. е представен Констативен протокол № КВ-5-21-01208906/12.10.2022 г. за резултата от извършената проверка, съгласно който е установено че за периодите: от 19.06.2018 г. до 30.09.2019 г. и от 14.01.2022 г. до 31.03.2022 г. са внесени дължимите осигурителни вноски, като е издадена Служебна бележка изх.№21102-21-3231#1/14.10.2022г. за осигурителен стаж и осигурителен доход. За периода от 01.04.2022 г. до 31.08.2022 г. в констативния протокол е посочено, че не следва да се зачита за осигурителен стаж, тъй като не са внесени дължимите осигурителни вноски.

При преценка правото на пенсия, по данни от Р. на П. Р. К. е зачетен осигурителен стаж до датата на инвалидизиране /04.08.2022 г./ в размер на 2 години, 6 месеца и 1 ден, от които 2 години, 5 месеца и 17 дни са действителен осигурителен стаж.

След извършена преценка на правото на пенсия, е издадено Разпореждане № [ЕГН]/81 от 04.11.2022 г., оспорено в настоящето производство, длъжностното лице по ПО е постановило отказ за отпускане на лична пенсия за ИОЗ на основание чл. 74, ал. 1, т. 3 от КСО, тъй като заявителят не отговаря на законовата предпоставка за наличие на три години осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизиране.

Разпореждането е оспорено по административен ред пред директора на ТП на НОИ С. - град с жалба вх. № 1012-21-1627 от 12.12.2022г. По оспорването е постановено Решение № 2153-21-56 от 02.03.2023 г. на директора на ТП на НОИ С. -град, с което жалбата е оставена без уважение като неоснователна.

С оглед на така изложените факти, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата срещу оспорваното Решение № 2153-21-56 от 02.03.2023 г. на директора на ТП на НОИ С. -град е подадено в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО от лице с право и интерес от обжалване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е

издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби при издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Съгласно чл. 98, ал. 1, т. 1 от КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в териториалното поделение на Националния осигурителен институт, или други длъжностни лица, определени от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт. Процесното Разпореждане № [ЕГН]/81 от 04.11.2022г. е издадено от Н. Ц., длъжностно лице ПО при ТП на НОИ С.-град, определена със Заповед № 1015-21-67/01.03.2021г. на директора на ТП на НОИ - С.-град за компетентен орган по чл. 98, ал. 1, т. 1 и ал. 2.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "а" от КСО разпорежданията за отказ за отпускане на пенсии се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт. В настоящия случай по жалба срещу разпореждане, издадено от орган по осигуряването при ТП на НОИ С.-град, териториално компетентен да се произнесе е директорът на ТП на НОИ С.-град. Поради това обжалваният в настоящото производство акт е издаден от компетентен орган и е валиден. Атакуваният административен акт е издаден в предвидената от закона писмена форма – чл. 117, ал. 3 КСО. Същият е мотивиран, като са изложени фактическите и правни основания за издаването му. В административното производство по издаването му не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да обосновават отмяната на акта на самостоятелно основание.

По приложението на материалния закон съдът намира, че към случая са относими разпоредбата на чл. 71 и следващите от КСО, които регламентират основанията за придобиване на право на пенсия за инвалидност и редът за упражняването му. Съгласно чл. 71 и чл. 72 от КСО основание за придобиване на това право е реализирането на осигурения социален риск /общо заболяване, трудова злополука или професионална болест/, който е довел до трайно намалена работоспособност на осигуреното лице в размер на 50 % и над 50 %.

Съгласно разпоредбата на чл. 74, ал. 1 от КСО задължително условие за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване е осигурените лица да имат придобит осигурителен стаж до датата на инвалидизирането в зависимост от възрастта им. Изключение от това правило е допуснато само по отношение на лицата, ненавършили 20 години, както и по отношение на слепите по рождение и на ослепелите преди постъпването им на работа, които придобиват право на пенсия независимо от размера на осигурителния си стаж. По отношение на жалбоподателя не са налице посочените изключения, поради което за придобиване на право на пенсия за инвалидност същата следва да притежава минимално изискуемия осигурителен стаж по цитираните разпоредби.

Според ал. 2 от същата разпоредба една трета от осигурителния стаж по ал. 1, т. 2, 3 и 4 трябва да е действителен.

От цитираните правни норми е видно, че при отпускането на лична пенсия за ИОЗ, длъжностното лице по ПО действа в условията на обвързана компетентност, съобразявайки се с експертното решение на компетентните медицински органи.

По делото не се спори, че към момента на инвалидизиране, посочен в експертното

решение на ТЕЛК – 04.08.2022г., жалбоподателят е била на възраст 26 години, 9 месеца и 4 дни. Поради това спрямо него е приложима разпоредбата на чл. 74, ал. 1, т. 3 от КСО, съгласно която минимално изискуемият осигурителен стаж за лица до 30-годишна възраст е 3 години, който следва да бъде натрупан до момента на инвалидизиране, по който ред правилно е извършена преценката на пенсионния орган. Видно от изслушаното заключение по допуснатата ССЕ, изготвено от вещото лице В. П. и изслушано в с.з. на 22.04.2024г., се установява, че жалбоподателят К. има осигурителен стаж за периода от 01.12.2014г. до 04.08.2022г. (датата на инвалидизиране) - 2 години, 10 месеца, 4 дни и 4 часа ден, от които 2 години, 5 месеца и 17 дни действителен осигурителен стаж. Липсата на изискуемия осигурителен стаж до датата на инвалидизиране - три години, се явява отрицателна предпоставка досежно претендираното право на лична пенсия за ИОЗ и правилно с Разпореждане № [ЕГН]/81 от 04.11.2022 г. на длъжностно лице по ПО е постановен отказ за отпускането на пенсия по чл. 74, ал. 1, т. 3 от КСО. Изискването е императивно и не е поставено в зависимост от евентуална обективна невъзможност на инвалидизираното лице да придобие определения в кодекса стаж. Ако лицето няма изискуемия осигурителен стаж до датата на инвалидизирането, няма право на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на основание чл. 74, ал. 1 КСО.

По повод подадената пред административния орган жалба, от страна на ТП на НОИ – С. – град е изискано да бъде извършена повторна проверка относно внесени осигурителни вноски за периода от 01.04.2022 г. до 31.08.2022 г., като императивна предпоставка съгласно чл.9, ал.1, т.4 от КСО и чл.41, ал.1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) за зачитане на осигурителен стаж и осигурителен доход на самоосигуряващото се лице, какъвто е бил за посочения период жалбоподателят.

Резултатът от проверката е обективизиран в писмо изх. № 21102-21-3231#4 от 27.01.2023 г. на дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“, съгласно което за посочения период през 2022 г. за самоосигуряващото се лице П. Р. К. няма възникнали нови факти и обстоятелства - няма внесени авансови осигурителни вноски, и независимо, че в заключението на вещото лице е констатирано, че лицето няма непогасени задължения за процесния период, следва да се има предвид Констативния протокол № КВ-5-21-01208906/12.10.2022 г.

При извършената от контролните органи на дирекция К. проверка е установено, че П. Р. К. е подал в ТД на НАП декларация със заявено начало и обхват на осигуряване за фонд „Пенсии“, считано от 14.01.2022 г., като самоосигуряващо се лице чрез „РЕГАРД КОНСУЛТ“ ЕООД.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1, и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

Разпоредбата на §1, ал. 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби (ДР) на КСО определя, че самоосигуряващите се лица се смятат за осигурени лица за времето, през което са внесени дължимите осигурителни вноски.

Предвид гореизложеното, длъжностното лице по ПО правилно не е зачело осигурителен стаж и осигурителен доход за периода от 01.04.2022 г. до 31.08.2022 г. поради невнесени дължими осигурителни вноски.

По изложените съображения съдът намира, че Решение № 2153-21-56 от 03.03.2023 г. на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт С. -град, с което е потвърдено Разпореждане [ЕГН]/81 от 04.11.2022г. , издадено от Н. Ц.

– длъжностно лице по "Пенсионно осигуряване" при ТП на НОИ С. - град, с което е отказано отпускането на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на жалбоподателя П. Р. К., е законосъобразно, постановено от компетентен орган в предвидената от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. Поради това подадената срещу него жалба е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора, искането за присъждане на юрисконсултско възнаграждение на ответника се явява основателно, поради което жалбоподателят следва да му заплати на основание чл. 143 и чл. 144 АПК вр. чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. чл. 37 от ЗПП вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ такава в размер на 100 лева.

Воден от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 7-ми състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. Р. К. от [населено място] - 1404,[жк], [жилищен адрес] подадена чрез адв. А. И. - САК с адрес за кореспонденция: [населено място] - 1000, [улица], ет. 1, офис 7, срещу Решение № 2153-21-56 от 02.03.2023 г. на Директора на ТП на НОИ /ТП на НОИ/ С. -град.

ОСЪЖДА на П. Р. К. да заплати на ответника Националния осигурителен институт С. - град юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) лв.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщението за изготвянето му.

СЪДИЯ: